

TRIBUNALUL MILITAR
BUCUREȘTI Secția I-a

nr. Judecătoria
Formular Nr. 6

085

C.N.S.A.R.

04-06-2003

SERVICIUL ARHIVĂ

PROCÊS-VERBAL
(INTEROGATOR DE INCUPLAT)

Astăzi, 16 Ianuarie 1952 -

Nr. Lt. Colonel Magistrat Finichi Paul, Prin

Președintele Tribunalului Militar București Secția I-a,

Procedând conform art. 265 și 269 C. I. M., în ședință publică la stabilirea identității și în learea interogatoriului inculpatului al cărui proces se judecă astăzi, ne-a răspuns că se numește **CONSTANTIN TITEL PETRESCU** în vârstă de 64 ani, născut în 2 Februarie 1888 în Comuna Craiova a județului Dolj în satul Constantin și al Florica de profesie avocat și xiarist cu domiciliul în Comuna București Str. Brezoianu No. 29, Județul Iăfov, condamnat înainte nu a fost.

După ce Președintele l-a pus în vedere dovezile faptelor și l-a cerut să spună ceea ce este stii apărării sale, inculpatul a dat răspunsurile reproduse în rezumat de către grefier după cum urmează:

În cadrul P. S. D. I. nu am discutat necesitatea de a avea un reprezentant în străinătate.

Pe Grigore Niculescu-Buzeghi l'am cunoscut în noaptea de 27 August 1944. În această chestiune am declarat și în procesul Maniu că Iuliu Maniu șeful P. N. T. și C. I. Brătianu șeful P. N. L. dăduse o delegație de recomandare lui Gr. Niculescu-Buzeghi în străinătate și Maniu a trimis această înputernicire prin Casil Demetrescu să o semnez și eu. În această delegație se spunea că Gr. N. - Buzeghi este membru al partidului nostru și că se bucură de încrederea noastră. Cum Gr. N. - Buzeghi nu era membru al P. S. D. I., am refuzat să semnez acest mandat, însă am scris cu mâna mea câteva rânduri pe această delegație, în care autorizam pe Gr. N. Buzeghi, care era primul om de pleca în străinătate după 10 Martie 1946, adică după sciziune, să informeze partidele socialiste din

Lt. Col. Magistrat,

inculpat,

Constantin Petrescu

Grigore Niculescu-Buzeghi

85V
C.N.S.A.S
SERVICIU
ARHIVA
83-05-2303

Apus, asupra cauzei sciziunii P. S. D. I. din România. -

Despre aceasta i-am spus numai lui Adrian Dimitriu, însă după ce am dat această delegație de informare, mai înainte nu am spus nimănui. -

Iancu Zissu s'a înscris în P. S. D. I. după 23 August 1944, acesta deși era membru al P. S. D. și deci puteam să i dau mandat de reprezentare, totuși nu i-am dat nici acestuia, ci i-am dat tot o delegație de informare a partidelor socialiste din străinătate. -

An dat această delegație, pentru că după 10 Martie 1946 se scindase P. S. D. și aveam nevoie să informez P. S. D. din Apus asupra cauzei sciziunii și care fracțiune a rămas credincioasă socialismului. -

M'a venit Iancu Zissu pentru aceasta, ci a venit fratele său, care mi-a cerut această delegație și fiindcă Zissu era nou în partid, am avut convorbiri cu Adrian Dimitriu și Romulus Dan. Delegația am redactat-o eu în limba franceză și bătută la mașină, în care arătam că Iancu Zissu este autorizat să informeze P. S. D. din Apus asupra cauzei sciziunii și pe baza acestei delegații ei urma să ia contact cu P. S. D. din Apus. -

Nu nu știu ce legătură avea Iancu Zissu cu Rădulescu în străinătate, mai ales că el nici nu a venit la mine înainte de plecare și când a venit fratele său de a solicitat această delegație, mi-a spus că Iancu Zissu se află la Viena. -

Repet că n'am sfătuit cu Adrian Dimitriu și Romulus Dan, fiindcă Zissu era nou în partid, dacă era altul fi dădeam sigur mandatul. -

Linia urmată era a P. S. D. și pe care o cunoșteam și Zissu și deci el trebuia să urmeze această linie, încât nu era autorizat să ia legătura cu Rădulescu. - Nu știu dacă a luat legătura cu Rădulescu, dar dacă a luat îni pare rău fiindcă nu l'a autorizat P. S. D. și nici eu, ci a avut numai o delegație de informare P. S. D. din Apus. - Lui Ghera a da, i-agi fi dat mandat fiindcă este un vechi socialist și membru de încredere al partidului nostru. -

Cu Iuliu Maniu eram prieten politic și de aceea el a trimis să știe și eu mandatul dat de el lui Gr. N. Buzeghi. - Prietenia noastră politică este veche și în Februarie 1938 când Carol II a format acea dictatură eu am făcut legătura cu Maniu și Brătianu și ne-am opus dictaturii, ni s'a dizolvat partidele și apoi cu Maniu am colaborat și la actul dela 23 August 1944. - Cu Maniu eram de acord în unele plăzuri atât intern cât și extern, pentru o colaborare la guvern, desigur nu în toate acțiunile. - Cu liberalii aveam mai puțin contact. -

În ce privește acele comitete, declar că în vederea alegerilor din 19 Noembrie 1946, a fost vorba între noi, țărăniști și liberali să constituim comitete de apărare a urnelor. - Dealtfel eu am fost rugat de Maniu și reprezentanții liberalilor să intru în cartel electoral cu ei, însă am refuzat pentru că am vroiat să păstrez intactă linia socialismului și astfel am luptat singur în alegeri. - Pentru a apăra urnele de violențe și falsuri, am aderat la constituirea unor comitete de apărare în alegeri. -

Despre guvernul ce s'ar fi constituit în caz de reușită, am auzit când am fost arestat în Mai 1948, eu nu am știut de formarea unui guvern în caz de răsturnarea actualului regim. -

Pe Alexandru Popp l'am văzut de două ori, odată în 1945 și a doua oară în iarna 1946, iar de atunci nu l'am mai văzut. -

Am auzit că ar fi făcut el și cu Ion Bujoiu o listă a unui guvern dar eu nu știu. - Desigur că dacă se răsturna guvernul, făceau noi listă, nu era nevoie să o facă Alexandru Pop care nu era un om politic. -

Sprîjin material am primit dela Ing. Pop dela Regița și dela Ing. Ștefănescu Alexandru, pe timpul inflației. -

În legătură cu sprîjinul dela Regița, a venit la mine Dimitru Rădulescu, membru în P. S. D. și mi-a spus că toate partidele primesc bani dela Regița, numai noi P. S. D. nu primim și astfel am acceptat sprîjin material; însă am tipărit broșuri și cărți socialiste pe care le-am dat lui Popp să le difuzeze printre muncitorii dela Regița, prin Dimitrie Rădulescu. -

Dela 1946 și până la alegeri a luat și Adrian Dimitriu bani pentru PRIM PRESEDINTE

Lt. Col. Magistrat,

Comandant

Grădinar

C.N.S.A.
SERVICIUL
GENERAL
13-35-28

086

propagandă electorală, nu știu însă ce suma. După alegeri, neavând o gazetă a partidului, am făcut niște instrucțiuni, pe care le-am difuzat la organizațiile județene ale P.S.D. în care insistam să se păstreze spiritul de rezistență față de comunismul lui, adică să se păstreze spiritul social-democrat.

Aceste instrucțiuni erau redactate de către Adrian Dăbrișu secretar general, însă fi dăd și eu anumite sugestii.

Pe Burton Berry l'am cunoscut în anul 1945 la o masă dată de Guvernul român după atunci, prin ministrul Vîgoreanu, ministrului Sovietic Văgînschi. - Eu am stat alături de Burton Berry și astfel l'am cunoscut. - Cu acesta aveam relații de cunoștință și de schimb de vederi, adică un fel de a se spune schimb de vederi fiindcă ei nu vorbeau, ci primeam numai informații și eu l'am informat despre sciziunea P.S.D. și poziția P.S.D.R.

Pentru aceasta am mers la Primul Ministru și am cerut mai târziu aprobarea pentru o gazetă, n'am reușit, am mers la Prof. Constantinescu Iagă pentru aprobarea de hârtie și n'am reușit. - Am mers apoi la Emil Bodnăraș care era subsecretar de Stat la Președinție, care mi-a spus clar și loial că fiind adversarul regelui nu mi dă aprobarea.

Am mers apoi la G-ral Susaiocov care reprezenta U.R.S.S. în comisia aliată de control și i-am cerut sprijin, dar mi-a spus că nu se poate fiind o chestiune de guvern. - Același lucru mi-a spus și Dl. Kafteradze ambasadorul U.R.S.S. și atunci am mers la Burton Berry șeful misiunii americane ca și la Adrian Holman șeful misiunii engleze pentru a le cere sprijin pentru partidul socialist. - Am înțeles deci să merg la cei trei mări și am dat câte un memoriu explicativ.

Ca urmare într-o notă dată de Anglia s'a spus că deși P.S.D. nu este dizolvat, totuși nu are o gazetă.

Pe Melbourne l'am cunoscut când a venit în țară și apoi când a venit Etridge, când Melbourne a servit de intermediar, eu neținînd englezește.

Pe Max Auschnitt l'am cunoscut la o masă dată de Vîgoreanu. - Auschnitt nu mi-a spus ce politică duce, dar eram informat că el este contra regelui.

Legătura cu Popp mi-a fost făcută de către Dimitrie Rădulescu în 1945, când a fost vorba de acele institute nuncitoriești.

La întîlnirile mele era de față și Rădulescu Dumitru. - Nu i-am spus lui A. Popp că am stabilit o linie comună cu Iuliu Maniu, însă eram paralel cu Maniu pe aceeași linie.

În ce privește formația Sindicatului dela Regiș, în să adăog că el a fost condus de socialiști, după alipirea Banatului la Tara Românească după primul războiu mondial și așa a fost condus și în timpul războiului al doilea, când social-democrații de acolo au refuzat să intre în comunitatea germană.

Cu Alexandru Popp n'am mai vorbit după sciziune, așa că nu i-am putut spune cele ce declară el referitor la economie.

Dela Melbourne, n'am primit nici o directivă și eu nu știu de masa dela marea finanță.

Despre planul lor de coordonare, nu știu, însă Iuliu Maniu știa că P.S.D. duce o politică independentă față de Partidul Comunist.

Nu aveam contact cu nuncitorii dela Regiș și adăog că dintre acei social-democrați de acolo nici Musteșiu nici Bărnău, cari erau vechi socialiști și apreciați de mine, n'au avut curajul să voteze cu mine la sciziune la 10 Martie 1946, din teamă și eu i-am considerat ca rădăcină și de atunci nu am mai avut nici o legătură cu ei.

Pe linia partidului eu voiam ca fiecare om al partidului nostru

PRIM PREȘEDINTE
Lt. Col. Magistret,

Constantin P. ...
G. ...

să poată să reziste în contra comunismului, adică cerem rezistență
spirituală contra Regiului actual. -

Intre mine și Adrian Dumitriu erau relații de prietenie, am cola-
borat și în profesional și în politică. - Cu privire la mandatul dat
lui Zissu cred că a sperat și Adrian Dumitriu acest mandat, sigur înas-
că acest mandat a fost redactat de mine. -

Nu știu ce șmețe de bani a primit Adrian Dumitriu, cred însă că a
primit și el dela Dimitrie Rădulescu în lipsa mea. -

Eu în Mai 1948 am fost arestat așa că nu știu ce s'a mai petrecut,
deci nu știu de legăturile lui Iancu Zissu cu Rădulescu în strâmtătate. -

Am fost informat că în Apus, Zissu ar fi fost cooptat și în Congres,
mai pare rău că a fost cooptat pe baza unei simple delegații de infor-
mare și de altfel el nici nu merita un mandat de împuternicire. -

Eftimie Gherman cred că era pe linia socialistă-democrată și el
merita o împuternicire din partea partidului. -

Eu am fost și sunt adversarul Regiului Comunist și socotesc că
realitățile țării noastre atunci și în prezent sunt pentru un regiu
nic burghez socialist, cu tendințe către socialism și nu pentru un regiu
comunist. -

Repet eu am dat o delegație lui Grigore Niculescu-Buzeghi de infor-
mare a partidelor socialiste din Apus, asupra cazurilor sciziunii ivite
în P. S. D. din România, și nu i-am dat un mandat de reprezentare. -

În ce privește poziția partidului, noi eram partid legal și deci
n'am dat dispozițiuni de constituire de grupuri subversive, am dat însă
înst ucțiuni să se păstreze contactul de a căm la ca și concepțiile so-
cial ste-democratice. -

Nu cunosc și nu m'am întâlnit cu Hall și Hamilton. -

În privința semnăturilor, ceea ce am semnat s'a tipărit în ziarele
"Dreptatea" și "Liberalul" și este acel pact de apărare a urnelor la
alegerile din Noembrie 1946 și numai pentru ziua alegerilor. -

Pe Eugen Dobrescu nu l'am cunoscut până astăzi, el era membru al
P. S. D. I., dar se afla la Paris și a venit în 1949 când eu eram arestat. -

PRIM PRESEDINTE
Lt. Col. Magistrat,

Inculpat,

Comitetul de

C.N.S.A.S.

0 4 -CS- 2003

SERVICIUL ARHIVĂ

Gestiunea Serv.

Arhivă